

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Иске Әлмәт
ав.

КАРАР

31.01.2023

№ 2

2023-2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны раслау турында

Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. 2023-2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.
2. 2023 елга Программаны финанслау каралмаган дип билгеләргә.
3. Әлеге карарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында игълан итәргә һәм Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырырга.
4. Әлеге карар аңа кул куйган көннән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

Р.Г. Хисамов

Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районының Иске Әлмәт
авыл җирлегенә Башкарма
комитетының 2023 елның «31»
гыйнварындагы 2 нче номерлы
карамына 1 нче кушымыта

**2023-2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт
авыл җирлегенә территориясендә җирләрдән файдалану һәм
саклау буенча муниципаль программа**

**2023-2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт
авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм
саклау буенча муниципаль программа**

Программаның исеме	2023-2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программа әзерләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 10-ТРЗ номерлы Федераль закон № 131-ФЗ, Россия Федерациясе Җир кодексы
Программа заказчылары	Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны үтәүчеләр	Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - җирләргә һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның ундырышлылыгын торгызу һәм җирләргә яхшырту өчен.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижәләгән арттыру; - җирләрдән нәтижәле файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу, - җирләргә инвентаризацияләүне үткөрү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2023-2025 ел
Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме - 10,0 мең. сум. шул исәптән.</p> <p>2023г. - җирле бюджет хисабына - 0 мең. сум.</p> <p>2024 ел - җирле бюджет хисабына - 5,0 мең. сум.</p> <p>2025 ел - җирле бюджет хисабына - 5,0 мең. сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм күрсәткечләре	Җирлектән файдалану тәртибе, җирләрдән нәтижәле файдалану һәм аларны саклау, бозылган җирләргә торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру

нәтижелелек	
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә агымдагы халәткә характеристика һәм төп проблемалар Җир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм җир асты байлыктарының башка кыйммәтләре белән бәйле. Җирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Җиргә карата хужасызлык шунда ук зарар сала яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, җирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын җимерүгә генә түгел, бәлки табигый комплексның экологик начарлануы белән дә бәйле булчак.

2023 - 2025 елларга Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә җир ресурсларынан нәтиҗәле һәм рациональ файдалану дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган җирләрдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Җир фондының шактый күләмен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәҗәсез бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, җир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Җирдән рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзе башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Җирләргә рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә саклау нәтиҗәле була ала.

Иске Әлмәт авыл җирлегенә тотрыклы социаль-иқтисади үсеш проблемалары һәм аның халкының экологик яктан имин торышы хәзерге этапта җирләргә саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл җирлеге дәрәҗәсендә җирләргә саклауның һәм файдалануның җирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рәвештә, бүгенге көндә яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Җирләргә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнгән чүплекләр, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамэлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Иске Әлмәт авыл жирлегә башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисап тотучанлыгы һәм контрольлеге, нәтижелелеге.

Муниципаль программаның максатлары жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмый калудан һәм бетерүдән, шулай ук жирләрдән, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен, рациональ файдалануны тәмин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген арттыру, жирләрдән нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләүне үткөрү.

Жирләрне инвентаризацияләү деградацияләү, пычрану, чүпләү, жирләрне бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, кулланылмый торган, рациональ кулланылмый торган яки максатчан кулланылмый торган, жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәтле куллану өчен үткәрелә.

3. Программа максатларын һәм бурычларын гамэлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре

Әлеге программаны гамэлгә ашыру жирләрдән файдалануны тәртипкә салуга ярдәм итәчәк; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертү; авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижелерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәмин ителәчәк:

- 1) торақ пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Программаны гамэлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны гамэлгә ашыру срогы 2023-2025 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм файдалануның нәтижелелеген арттыру чаралары планлаштырылган.

1 нче таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Максатның исеме	Мәсьәлә исеме	Төп чаралар аталышы	Башкаручылар	Сроклар үтәтү төп чаралар	Бәяләү индикаторлары соңгы Нәтижеләр, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның билгеләре			Чыганакны күрсәтеп финанслау Финанслау (мең) сум)			Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе
						2023	2024	2025	2023	2024	2025	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Жирләрне һәм тугракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны,	1.1: Жирләрне саклау һәм куллану нәтижелелеген күтәрү, жирләрне рациональ куллануны оештыру һәм	1.1.1. тугракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәреннән саклау, куаклар һәм вак	Башкаручы Иске Әлмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты	2023-2025	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	0	5	5	жирләрдән файдалану экологик системаларны саклауны тәмин итә торган ысуллар белән,

юкка чыгаруны һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук рациональ файдалануны тәэмин итү жирләр, шул исәптән торгызу авыл хужалыгы билгеләнешеңдәге жирләрдә туфракның уңдырышлылығы һәм жирләргә яхшырту	саклауны тәэмин итү	тәгәрмәчләр, жирләргә торышы начарлануның башка төрләре (фитоконтроль үткәрү)										сәләтлелек жирләргә булырга чаралар, тормышка ашыру нигезләре хужалык эшчәнлеген һәм эшчәнлекнең башка төрләре
		1.1.2. Нәтижеләргә бетерү пычрану һәм жирләргә чүп-чар белән тутыру (өмәләр үткәрү, чүп-чар чыгару)	Иске Әлмәт авыл жирлеген башкарма комитеты	2023-2025	берәмлекләргә	7	7	7	-	-	-	
	1.2 Яшел майданнарны саклау һәм торгызу	1.2.1. Табигать мохитен саклау, торгызу һәм үстерү (агач, куаклар утырту)	Иске Әлмәт авыл жирлеген башкарма комитеты	2023-2025	берәмлекләргә	20	20	20	-	-	-	әйләнә-тирә мохитне саклау, саклау һәм яхшырту халыкның сәләмәтлеген һәм яшәү

												шартларын тээмин итү өчен мохит жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү, арендага (милек)тапшыру максатларын да буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау
1.3: жирләрне инвентаризацияләүне үткөрү	1.3.1. Буш жирләрне ачыклау һәм рациональ кулланылмый торган жирләрне һәм аларны хужалык әйләнешенә вакытында	Иске Әлмәт авыл жирлеге башкарма комитеты	2023-2025	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү, арендага (милек)тапшыру максатларын да буш һәм рациональ	

		жәлеп итү										файдаланыл мый торган жирләрне ачыклау
		1.3.2. участоклар	Иске Әлмәт авыл жирлеге башкарма комитеты	2023-2025	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	--	
		1.3.3. Гражданнар а РФ жир законнарын аңлату	Иске Әлмәт авыл жирлеге башкарма комитеты	2023-2025	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	

6. Муниципаль программаны ресурс белән тээмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары исәбеннән күздә тотыла.

2023-2025 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме жирле бюджет акчаларыннан 10,0 мең сум.тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж, индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук эш төрләре нигезендә эзерләнгән Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегә жирле үзидарә органнары тәкъдимнәре нигезендә билгеләнде.

Таблица № 2.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлығы	финанслау чыганақлары киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2023	0	0,0	0,0	0	0,0
2024	5,0	0,0	0,0	5,0	0,0
2025	5,0	0,0	0,0	5,0	0,0
Барлығы муниципаль программа буенча	10,0	0,0	0,0	10,0	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегә бюджетты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

7. Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп торун Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап авыл жирлегә сайтында ел саен 1нче кушымта нигезендә бастырып чыгарыла.

1 нче кушымта

Муниципаль программаның реквизи́тлары, гамәлгә ашыру чоры	
Хисап би́ру оешмасының исеме	
Муниципаль программаны раслау турында норматив хокукый акт исеме	
Форма төзү өчен җаваплы вазыйфай зат (Ф.И.О. Вазыйфасы, контакт телефоны)	

Муниципаль программаны
гамәлгә ашыру турында
хисап _____ 20__ ел

N п/п	Ярдәмче программа исеме (бүлек, чара)	Финанслау чыганагы (барлыгы, шул исәптән Россия бюджеты Федерация, бюджет Татарстан Республикасы, жирле бюджет, бюджеттан тыш чыганаclar)	Хисап елына финанслауны ң план күләмнәре норматив раслау турында хокукый акт программалар, мең сум	Программа буенча хисап чорына бүленгән (лимит), мең сум	Процент финансланган	Факта чаралар файдаланылды (сметтан күчерелгән башкаручы мин) башыннан Ел, мең сум	Индикаторның, үлчәү берәмлегенең исеме	Индикаторның әһәмияте				
								алдагы ел		агымдагы		
								план	факт	план	факт	план
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

